

Høringsnotat (Ikke-ministeriel)

Kontor/afdeling
Center for
Energiadministration

Dato
17. maj 2018

J nr. 2018-7944

/JPA

Høringsnotat vedrørende bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter (HB2016)

Energistyrelsen sendte den 11. april 2018 udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter (HB2016) i høring hos de i bilag 1 nævnte høringsspartter. Udkast til bekendtgørelse har også været offentliggjort på Høringsportalen.

Høringsfristen udløb den 9. maj 2018.

Der er modtaget i alt 10 høringssvar.

Følgende høringsspartter har meddelt, at de ikke har bemærkninger:
Dansk Byggeri.

Energistyrelsen har herudover modtaget høringssvar med bemærkninger fra:
Boligeftersyn, Sweco, Energiforum Danmark, Byggeherreforeningen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, Danske Regioner, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi og Brancheorganisationen for Bygningssagkyndige og Energikonsulenter (BfBE).

I det følgende refereres og kommenteres hovedindholdet i de modtagne høringssvar opdelt efter relevante emner. Energistirelsens kommentar til de enkelte emner følger efter i kursiv.

1. Energifaktorer

Energiforum Danmark og Danske Regioner bakker op om ændringen som medfører, at der efterfølgende vil være overensstemmelsen mellem bygningsreglementet og energimærkningsordningen.

Byggeherreforeningen bemærker, at upåagtet at der med ændringen sker en forenkling i forhold til hidtidige praksis med forskellige faktorer ift. energiklasser, har ændringen som konsekvens, at visse eksisterende bygninger vil få ændret teoretisk energimæssig ydeevne, uden at der foretages reelle tiltag, som forbedrer de samme bygningers faktiske ydeevne.

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Byggeherreforeningen foreslår, at såfremt ændring af beregningsgrundlaget fastholdes, bør alle gældende energimærker som minimum automatisk opdateres med de ændrede energifaktorer.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI gør opmærksom på konsekvenserne i forhold til sammenlignelighed og troværdighed ved at ændre energifaktorerne for alle bygninger. Det anbefales, at ændringerne i energimærker fra BR15 til BR18 fremhæves tydeligt, og at der foretages en konsekvensanalyse.

Dansk Ejendomsrådgiverforening er af den opfattelse, at det er særdeles vigtigt for ordningens anvendelighed og tilliden til rigtigheden af energimærkningen, at energifaktorerne for el sænkes, idet el i stigende grad produceres via vedvarende energi, og udnyttes mere effektivt til opvarmning af landets ejendomme. Det er således foreningens opfattelse, at det er relevant at sænke energifaktorerne for el yderligere fremadrettet.

Dansk Energi er positiv over for tilpasningen af energifaktoren for el til den omstilling energisystemet og elproduktionen i Danmark undergår. De angiver dog, at den foreslåede energifaktor for el er baseret på et forældet grundlag.

Kommentar:

Energistyrelsen skal bemærke, at de foreslåede ændringer af energifaktorerne skal sikre en fortsat sammenhæng mellem bygningers beregnede energiforbrug og de energimæssige minimumskrav til nybyggeri i bygningsreglementet.

Energistyrelsen er enig i, at der sker en forenkling ved, at de reelle energifaktorer også vil blive anvendt for eksisterende bygninger uanset energiklasse, og ikke som tidligere ved differentierede energifaktorer ud fra den tildelte karakter på energimærkningsskalaen. Således vil alle eksisterende bygninger også få gavn af de ændrede energifaktorer som resultat af den stigende mængde vedvarende energi i forsyningen.

Det skal oplyses, at Energistyrelsen i forbindelse med de planlagte ændringer af energifaktorerne har vurderet, hvilke konsekvenser der kunne opstå på baggrund heraf. Energistyrelsen er opmærksom på at sammenligneligheden reduceres for identiske bygninger der energimærkes hhv. før og efter 1. juli 2018, og i den forbindelse blev det overvejet om gyldige energimærker skulle opdateres efter ikrafttrædelse.

Energistyrelsen har dog vurderet, at det ikke er hensigtsmæssigt at foretage en automatisk opdatering af alle energimærkerne. I vurderingen er blandt andet indgået det forhold at eksisterende energimærker forbliver gyldige, at der er en vis risiko for at fejl i energimærker bliver videreført, og at efterspørgslen efter en opdatering af eksisterende energimærker forventes at være begrænset.

Opdateringen forventes begrænset til primært at blive efterspurgt af bygningsejere, der står overfor salg, udleje eller overdragelse af bygninger, som har et gyldigt energimærke, og hvor der ikke er foretaget ændringer som i væsentligt omfang påvirker bygningens energimæssige ydeevne siden energimærket blev udarbejdet.

2. Ønsker til kommunikation om ændring af energifaktorerne

Energiforum Danmark og Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI forslår en kommunikationsstrategi/ informationskampagne til at adressere problemstillingen med energifaktorerne der ændrer sig fra den 1. juli 2018.

Kommentar:

Energistyrelsen vil benytte sine informationskanaler til at informere bygningsejere om betydningen af de ændrede energifaktorer. Herunder vil der blive udviklet et indikativt værktøj, der skal synliggøre sandsynligheden for en ændret karakter udelukkende som følge af ændrede energifaktorer.

Herved kan boligejere, der har bolig til salg på grundlag af et eksisterende energimærke, overveje, om de ønsker at investere i et nyt energimærke. Boligejerens udgift ved genmærkning kan nedsættes med kr. 1.105 inkl. moms, hvis der foreligger en energimærkning af bygningen, som er udarbejdet i henhold til de fra den 1. september 2006 gældende regler. Under gældende regler ligger det maksimale honorar på mellem 5.526 og 6.631 kr. inkl. moms afhængig af bygningens størrelse.

3. Tekstnære kommentarer og spørgsmål

Boligeftersyn påpeger, at der fortsat henvises til www.maerkdinbygning.dk under introduktionen til bekendtgørelsen, og at hjemmesiden ikke er funktionel længere.

Kommentar:

Energistyrelsen kan oplyse, at henvisningerne til www.maerkdinbygning.dk stadig er aktive selvom hjemmesiden ikke opdateres længere. Styrelsen arbejder på at samle materiale og korrekte henvisninger på styrelsens hjemmesider.

Sweco har flere tekstnære bemærkninger til håndbogen. Bemærkninger af relevans for høringen fremgår i det følgende, mens de øvrige bemærkninger ikke er behandlet nærmere:

Sweco spørger til om ændringen i kapitel 3.5 stk. 1, betyder at opmåling skal være detaljeret eller om opmåling "blot" skal ligge inden for de +/- 10 % som § 3.5 stk. 2 dikterer?

Kommentar:

Energistyrelsen kan oplyse, at beregningen af den energimæssige ydeevne altid skal foretages på baggrund af en fuld opmåling, jf. kapitel 3.3.1. Den vejledende

tekst er fjernet for at tydeliggøre, at det er den fulde opmåling, der skal sammenlignes med det areal, der er angivet i BBR. Såfremt der er afvigelser mellem den fulde opmåling og BBR-arealet på under +/- 10 pct., skal det ikke kommenteres.

Sweco spørger desuden til hvornår en byggesag er påbegyndt, om det er ved første tegningsstreg, ved myndighedsgodkendelse eller ved første spadestik. Sweco påpeger, at ændringen i kapitel 5.1 stk. 3, vil betyde at mange store byggerier allerede inden færdigmelding har overskredet fristen for energimærkning af nybyggeri, hvis muligheden bortfalder 15 måneder efter myndighedernes godkendelse. Sweco opfordrer derfor til at forkaste denne ændring eller som minimum specificere den yderligere.

Kommentar:

Energistyrelsen er enig i, at den i høringsudkastet foreslåede vejledende tekst er for upræcis. Energistyrelsen fastholder derfor den oprindelige vejledende tekst. Det understreges, at det afgørende forhold er, hvorvidt bygningen er taget i brug. Den i høringssvaret påpegede uklarhed vil indgå i en fremtidig revision af håndbogen.

I kapitel 8.5 stk. 2 gør Sweco opmærksom på, at tilføjelsen "udelukkende" kan få større konsekvenser for store bygninger.

Energistyrelsen bemærker, at "udelukkende" er tilføjet for at bidrag fra registrerede brændeovne eller pejseindsatser kan indgå i det beregnede varmekonsum for bygninger, der kun delvist har et vandbåren centralvarme system.

Sweco spørger til om det er en forglemmelse, at der under kapitel 9.5.2 – ovenlys, ud for angivelserne af 3-lags energiruder ikke er rettet, som der ellers er i tabellerne for de resterende vinduer.

Kommentar:

Energistyrelsen er enig i, at der ikke er ændret konsekvent i alle tabellerne for vinduer. Energistyrelsen har korrigeret dette i høringsudkastet til bekendtgørelsen.

Af relevans for høringen har Energistyrelsen opfattet Danske Regioners kommentarer som spørgsmål til, hvorvidt procesenergi medregnes i energimærket eller om det sker automatisk. Om det er indlysende at et nyt hospital med en køling får et energimærke, der er lavere end et ældre hospital.

Kommentar:

Det bemærkes, at procesenergi ikke medregnes i energimærket. Men eftersom energimærkningen ikke blot er en klimaskærmsvurdering, kan energimærkningen af store nybyggerier med et stort elforbrug til blandt andet køling og belysning give

et højt beregnet energiforbrug pr. m² og dermed et dårligere energimærke end en ældre bygning uden samme energibehov.

Danske Regioner spørger til, hvem der har ansvaret for korrekt registrering, når anvendelseskoden 430 for hospitaler ikke er omfattet af bekendtgørelsen.

Kommentar:

Energistyrelsen opfatter spørgsmålet som omhandlende, hvilke bygninger der skal energimærkes. Alle bygninger skal som udgangspunkt energimærkes, medmindre bygningen er undtaget efter bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

Brancheforeningen for Bygningssagkyndige og Energikonsulenter (BfBE) anfører, at en præcisering af teksten i kapitel 1, stk.1, nr. 2 er nødvendig for korrekt forståelse af at feriekoloni og vandrehjem skal energimærkes.

Kommentar:

Energistyrelsen er enig i, at der bør ske en præcisering og har derfor tilpasset høringsudkastet til bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Brancheforeningen for Bygningssagkyndige og Energikonsulenter (BfBE) efterspørger en konkret angivelse af fejlmargen i den vejledende tekst til kapitel 8.7, stk. 2.

Kommentar:

Energistyrelsen er enig i, at der bør ske en præcisering og har derfor tilpasset høringsudkastet til bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

4. Øvrige forhold

Dansk Ejendomsmæglerforening (DE) fremhæver et generelt ønske og behov for at få revideret håndbog for energikonsulenter, og har i den forbindelse flere forslag til forbedringer.

Kommentar:

Energistyrelsen kan oplyse, at udkast til bekendtgørelsen ikke er en gennemgribende revision af håndbogen. Energistyrelsen forventer at HB2016 vil blive gennemgået mere omfattende i forlængelse af energi-, forsynings- og klimaministerens revision af energimærkningsordningen. Energistyrelsen noterer sig alle forslagene, men vurderer ikke, at forslagene giver anledning til ændringer i høringsudkastet til bekendtgørelsen i denne omgang.

Bilag 1

Aalborg Universitet
Aarhus Universitet
Act2learn
Advokatrådet – Advokatsamfundet
Akademisk Arkitektforening
Ankenævnet på Energiområdet
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Arbejdsgiverne (industri - håndværk)
BAT-kartellet
Brancheforeningen for Bygningssagkyndige og Energikonsulenter (BfBE)
Boligselskabernes Landsforening
Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme
Brancheforeningen for Husstandsvindmøller
Bureau Veritas
Byggeriets Kvalitetskontrol
Byggeskadefonden
Cerfidan ApS
DANAK (Den Danske Akkrediteringsfond)
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Tekniske Universitet (DTU)
Dansk Arbejdsgiverforening (DA)
Dansk Byggeri
Dansk Center for Lys
Dansk Ejendomsrådgiverforening
Dansk Energi
Dansk Erhverv
Dansk Facilities Management (DFM)
Dansk Fjernvarme
Dansk Gas Forening
Dansk Gasteknisk Center (DGC)
Dansk Standard
Dansk Ventilation
Danske Advokater
Danske Arkitektvirksomheder, DANSKE ARK
Danske Bygningskonsulenter
Danske Regioner
Danske Tegl
Danske Udljere
DANVAK
De frie Energiselskaber
Debra – Energibranchen
Dania Erhvervsakademi

Det Økologiske Råd
DI
DNV
EK-Pro
Energi- og olieforum.dk
Energiforum Danmark
Energitjenesten
Energy Systems
Erhvervsakademiet Lillebælt
FinansDanmark
Foreningen Danske Kraftvarmeværker
Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA)
Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI)
Foreningen for Slutbrugere af Energi
Frie Elforbrugere
Greenpeace
GreenTech Advisor
GTS (Godkendt Teknologisk service)
Håndværksrådet
Ingeniørforeningen i Danmark (IDA)
Intelligent Energi
Københavns Erhvervsakademi
Konstruktørforeningen
Kommunernes Landsforening (KL)
Københavns Universitet
LCA Center
Landsbyggefonden
Landsforeningen af Solcelleejere
Molio
NOAH
Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi
Parcelhusejernes Landsforening
Q-kontrol
Ren Energioplysning (REO)
Statens ByggeforskningsInstitut
Tekniq Kvalitet ApS
Teknologisk Institut
Varmepumpefabrikantforeningen
Vedvarende Energi
VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheorganisation
WWF Verdensnaturfonden